

Ip>ard

AGRO@NFO

QUÝ I/2023

LÚA GẠO

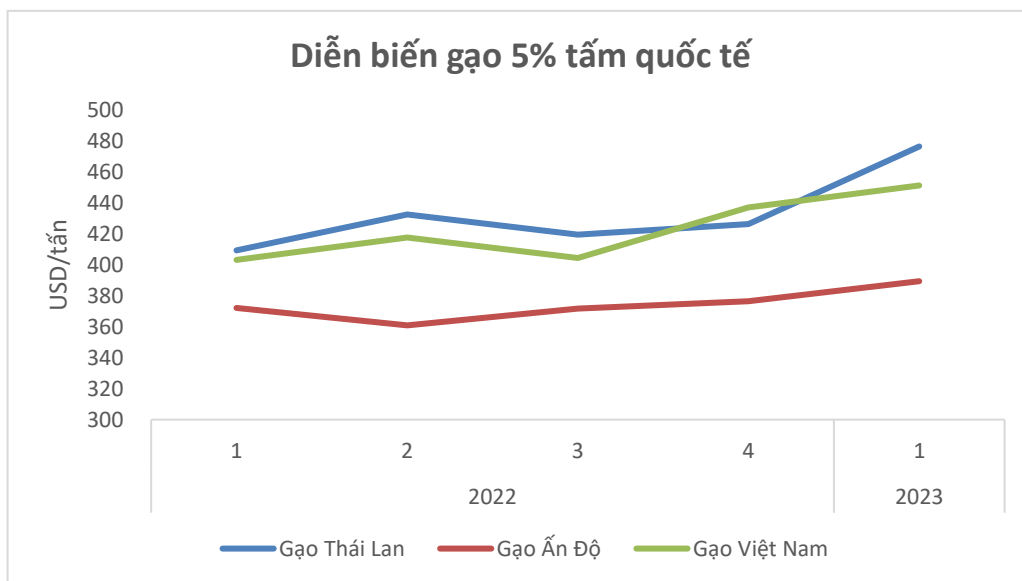

THỊ TRƯỜNG THẾ GIỚI

Tiêu điểm trong Quý I/2023

- Giá gạo trong Quý I/2023 của Thái Lan, Ấn Độ và Việt Nam có xu hướng tăng so với Quý trước
- Dự báo sản lượng thế giới trong niên vụ 2022/23 đạt 509,8 triệu tấn, giảm 4,1 triệu tấn so với niên vụ 2021/22
- Dự báo xuất khẩu/nhập khẩu gạo trong niên vụ 2022/2023 đạt khoảng 55,0 triệu tấn, giảm 1,1 triệu tấn so với niên vụ 2021/22

Diễn biến giá gạo Quý I/2023

Nguồn: Reuters

Giá gạo 5% tấm xuất khẩu trong Quý I/2023 tại các quốc gia xuất khẩu nhiều gạo cụ thể như sau:

Tại Thái Lan, giá gạo 5% tấm Quý I/2023 đạt trung bình 476 USD/tấn, tăng 50 USD/tấn, tương đương 11,7% so với Quý trước. So với cùng kỳ năm 2022, giá gạo Thái Lan đã tăng 67 USD/tấn, tương đương 16,4%.

Tại Ấn Độ, giá gạo 5% tấm Quý I/2023 đạt trung bình 389 USD/tấn, tăng 13 USD/tấn, tương đương 3,4% so với Quý trước. So với cùng kỳ năm 2022, giá gạo Ấn Độ đã tăng 17 USD/tấn, tương đương 4,7%.

Tại Việt Nam, giá gạo 5% tấm Quý I/2023 đạt trung bình 451 USD/tấn, tăng 14 USD/tấn, tương đương 3,3% so với Quý trước. So với cùng kỳ năm 2022, giá gạo Việt Nam đã tăng 48 USD/tấn, tương đương 11,9%.

Tình hình sản xuất

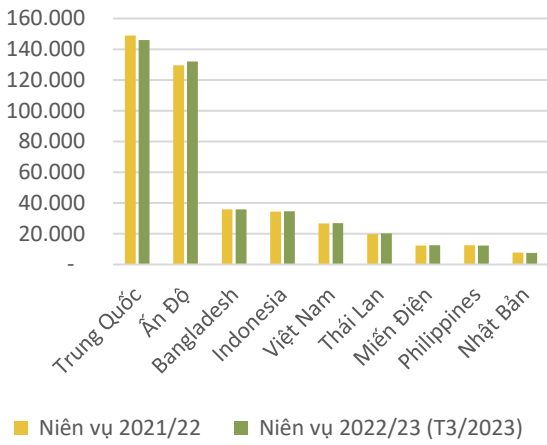
Theo báo cáo Triển vọng ngành ngành gạo tháng 3/2023 của Bộ Nông nghiệp Mỹ (USDA), sản lượng gạo thế giới trong niên vụ 2022/23 đạt 509,8 triệu tấn, giảm 4,1 triệu tấn so với niên vụ 2021/22. Mức giảm nhiều nhất ở Trung Quốc với 3,0 triệu tấn, tiếp đến là Pakistan với 2,7 triệu tấn, và Braxin với 401 nghìn tấn. Tuy nhiên có một số quốc gia tăng như Ấn Độ với 2,5 triệu tấn, Thái Lan với 322 nghìn tấn, Nepal với 237 nghìn tấn...

Thông tin sản xuất lúa gạo trong Quý I/2023 của một số quốc gia:

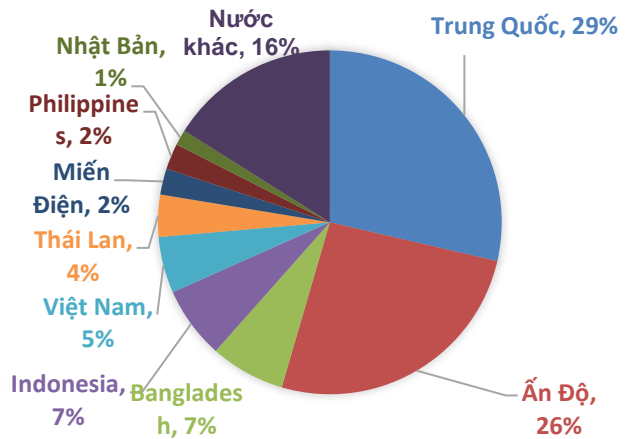
- **Thái Lan:** Nông dân Thái Lan đang mở rộng trồng giống lúa Việt Nam. Xu hướng âm thầm chuyển đổi này của người nông dân đã bất chấp việc chính phủ Thái Lan đưa ra nhiều quy định để bảo vệ thương hiệu gạo trong nước. Nguyên nhân chính của hiện tượng này là do năng suất các loại giống nước này không được cao, ước tính chỉ 300-400 kg/rai (ước khoảng 1,9-2,5 tấn/ha) trong khi các giống lúa ở Việt Nam được trồng ở Thái Lan có năng suất khoảng 800 kg/rai (khoảng 5,0 tấn/ha). Do đó, người nông dân đã chuyển đổi sang các giống gạo Việt Nam để có được năng suất cao hơn và thu được nhiều lợi nhuận hơn. [1]
- **Campuchia:** Vào đầu tháng 01/2023, chính phủ Campuchia đã thúc đẩy việc ký kết hợp đồng nông sản giữa 33 nhà máy lúa gạo của nước này với người nông dân trồng lúa. Dự kiến sẽ có khoảng 100 nghìn tấn lúa sẽ được tiêu thụ trong đợt xúc tiến ký kết hợp đồng nông sản này. Chính phủ nước này kỳ vọng việc tăng cường bao tiêu sản phẩm sẽ giúp đảm bảo đời sống người dân trồng lúa, cũng như giúp ngành lúa gạo của Campuchia phát triển bền vững hơn trong tương lai. [2]
- **Hoa Kỳ:** Vụ lúa 2022 đạt 160,368 triệu tạ (CWT), giảm hơn 30 triệu tạ, với năng suất trung bình giảm xuống còn 7.383 pound/mẫu. Dự trữ gạo cuối kỳ thắt chặt với dự đoán sản lượng giảm từ tháng 12. USDA dự kiến xuất khẩu chậm lại do nhu cầu sử dụng trong nước tăng lên, trong khi dự trữ gạo thế giới tăng nhẹ. [3]
- **Cuba:** Mỗi năm Cuba tiêu thụ khoảng 600.000 tấn gạo. Trong năm 2022, con số này tăng lên 700.000 tấn. Do đó, để có thể tự cung tự cấp, quốc gia này cần phải gieo trồng 200.000 ha lúa/năm, với năng suất 6 tấn/ha và sản lượng 1,2 triệu tấn lúa tươi. Tuy nhiên, năm 2023, Cuba chỉ đặt mục tiêu gieo trồng 68.000 ha, thấp hơn nhiều so với mức yêu cầu. Quốc gia này có thể sẽ phải nhập khẩu ít nhất 400.000 tấn trong năm 2023 để đáp ứng nhu cầu trong nước. [4]

- **Kenya:** Tổ chức Nghiên cứu Nông nghiệp và Chăn nuôi Kenya (KALRO) đang tiến hành thử nghiệm các giống lúa năng suất cao thích ứng với biến đổi khí hậu sau nhiều năm nghiên cứu nhằm thúc đẩy sản xuất lương thực ở nước này. Chương trình lúa gạo KALRO góp phần vào Chiến lược Phát triển Lúa gạo Quốc gia (NRDS 2019-2030) nhằm tăng cường an ninh lương thực và thu nhập thông qua sản xuất lúa gạo bền vững. KALRO đã đưa ra tổng cộng 9 giống lúa cải tiến cho cả hệ sinh thái nông nghiệp vùng cao và vùng đồng bằng. Ba trong số các giống là Komboka, CSR36 và 08FAN10 được nông dân gọi là Mkombozi vì chín sớm. Giống lúa CSR36 hạt thon dài, cơm dẻo, khi nấu tách hạt đã qua khảo nghiệm năng lực Quốc gia và đang được cấp nhãn hiệu; kiểm tra tính đồng nhất và ổn định. Gạo là một trong những cây lương thực chính tại Kenya sau ngô. Nhu cầu tiêu thụ gạo tại quốc gia này ngày càng tăng, do giới trẻ ưa chuộng tiêu thụ gạo hơn trước. Mỗi năm, quốc gia này nhập khẩu khoảng 100.000 tấn gạo. Kenya cũng đưa ra chiến lược phát triển lúa gạo nhằm mục tiêu cung cấp đủ gạo cho đất nước vào năm 2030, tức là không còn nhập khẩu gạo. [5]
- **Indonesia:** Bộ Nông nghiệp Indonesia cho biết mục tiêu sản xuất gạo 2023 của nước này là 54,5 triệu tấn, bằng với mục tiêu năm 2022 song thấp hơn gần 1 triệu tấn so với mức đạt được 55,44 triệu tấn. [6]
- **Bangladesh:** Bộ Nông nghiệp Hoa Kỳ (USDA) đã điều chỉnh tăng dự báo về sản lượng gạo của Bangladesh trong niên vụ 2022-2023 (MY23) bắt đầu từ tháng 5/2022. Sản lượng gạo được dự báo là 3,58 triệu tấn trong MY23, tăng so với ước tính chính thức của USDA là 3,56 triệu tấn, cơ quan này cho biết trong Bản cập nhật về Ngũ cốc và Thức ăn chăn nuôi tại Bangladesh được phát hành vào cuối tuần trước. USDA tăng dự báo sản lượng và diện tích thu hoạch lúa của Bangladesh vì vụ lúa mùa Aman bội thu trong năm. USDA đã tăng dự báo diện tích thu hoạch và sản lượng lúa vụ Aman niên vụ 2022-23 lên lần lượt là 58,5 vạn ha và 1,41 triệu tấn, cao hơn so với ước tính cho niên vụ 2021-2022. [7]
- **Kazakhstan:** Nước này đã thu hoạch 486 nghìn tấn gạo vào năm ngoái. Theo Bộ trưởng Nông nghiệp nước này, dự trữ gạo tại thị trường trong nước ước đạt 81,1 nghìn tấn và gạo thành phẩm là 27,7 nghìn tấn. Nước này cũng có 111,3 nghìn tấn gạo chưa qua chế biến. Kazakhstan đã xuất khẩu 109 nghìn tấn gạo vào năm ngoái. Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp nước này cho biết tổng lượng dự trữ đảm bảo đáp ứng đầy đủ nhu cầu gạo của đất nước cho đến vụ thu hoạch tiếp theo. [8]

**Các quốc gia sản xuất gạo lớn nhất
niên vụ 2022/23 (ĐVT: nghìn tấn)**

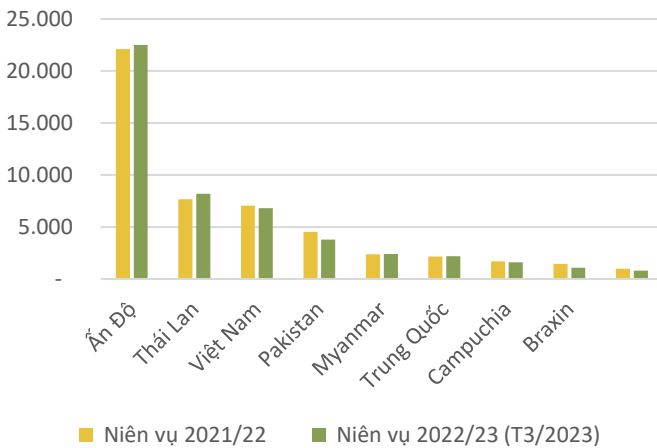
**TỶ TRỌNG SẢN LƯỢNG GẠO CÁC QUỐC
GIA NIÊN VỤ 2022/23 (%)**

Nguồn: USDA

Tình hình xuất khẩu

**Các quốc gia xuất khẩu gạo nhiều nhất
niên vụ 2022/23 (ĐVT: nghìn tấn)**

Nguồn: USDA, I/2023

Một số dự báo về diễn biến xuất khẩu

Theo USDA, ước tính xuất khẩu gạo trong niên vụ 2022/2023 đạt khoảng 55,0 triệu tấn, giảm 1,1 triệu tấn so với niên vụ 2021/22. Một số quốc gia giảm xuất khẩu là: Pakistan với 725 nghìn tấn, Braxin với 345 nghìn tấn, Việt Nam với 254 nghìn tấn... Một số quốc gia tăng xuất khẩu như Thái Lan với 518 nghìn tấn, Ấn Độ với 381 nghìn tấn, Australia với 43 nghìn tấn...

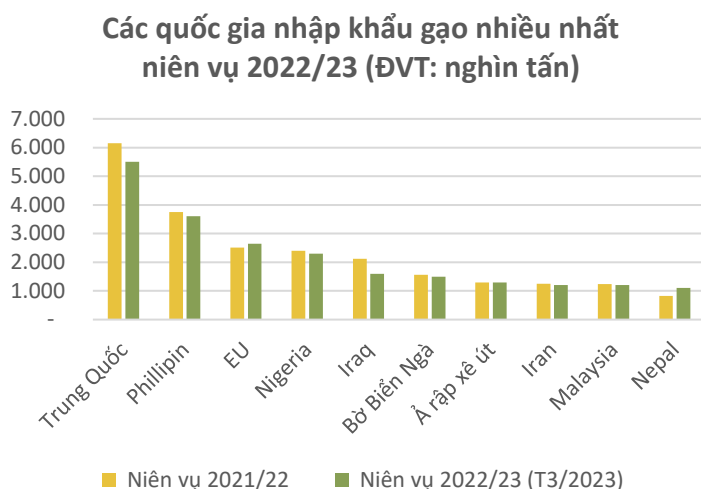
Thông tin xuất khẩu gạo quốc tế trong Quý I/2023 của một số quốc gia:

- Thái Lan:** Thái Lan đặt mục tiêu xuất khẩu gạo năm nay là 7,5 triệu tấn, thấp hơn một chút so với mức 7,69 triệu tấn xuất khẩu năm 2022. Nhu cầu toàn cầu đối với gạo Thái Lan vẫn mạnh trong năm nay. Do đó, Bộ Thương mại có kế hoạch tiếp tục thúc đẩy xuất khẩu gạo thông qua các hoạt động khác nhau như Công ước Gạo Thái Lan - một diễn đàn quốc tế dành cho các bên liên quan đến gạo trong chuỗi giá trị - cũng như các chuyến thăm thương mại với các đối tác quan trọng như Việt Nam, Úc, Trung Quốc và Đức. Tuy

nhiên, sự biến động của đồng baht có thể khiến giá gạo Thái Lan cao hơn so với các đối thủ cạnh tranh. Năm 2022, Thái Lan đã xuất khẩu 7,69 triệu tấn gạo, tăng 22% về khối lượng và tăng 14,6% về giá trị so với một năm trước lên 3,97 tỉ USD. Cũng trong năm qua, Thái Lan trở thành nước xuất khẩu gạo lớn thứ hai thế giới sau Ấn Độ, quốc gia xuất khẩu 21,9 triệu tấn gạo. [1]

- **Myanmar:** đã xuất khẩu hơn 1,18 triệu tấn gạo trong 10 tháng đầu năm tài khóa 2022-2023 bắt đầu từ tháng 4 năm ngoái, theo Liên đoàn Lúa gạo Myanmar (MRF). Từ tháng 4 năm ngoái đến tháng 1 năm nay, nước này cũng đã xuất khẩu hơn 727.939 tấn gạo tằm. Dữ liệu cho thấy nước này đã xuất khẩu 171.811 tấn gạo trong tháng 1, so với 198.306 tấn trong cùng kỳ năm ngoái. Theo MRF, Myanmar đã xuất khẩu gạo sang Trung Quốc, Nhật Bản, các nước thuộc Liên minh châu Âu, Indonesia, Bangladesh, Malaysia, Sri Lanka, các nước châu Phi và các nước Trung Đông. Ở Myanmar, lúa là cây trồng được trồng nhiều nhất, tiếp theo là đậu và cây họ đậu. [2]
- **Ấn Độ:** Theo dữ liệu gần đây từ Cơ quan Phát triển Xuất khẩu Nông sản và Thực phẩm Chế biến (APEDA), xuất khẩu gạo basmati của Ấn Độ đã tăng lên 3,2 triệu tấn (tấn) từ mức 2,74 tấn cùng kỳ năm ngoái. Xuất khẩu gạo basmati của Ấn Độ đã tăng 17% về khối lượng trong ba quý đầu tiên của năm tài chính hiện tại. Iran, Ả Rập Saudi và Các Tiểu vương quốc Ả Rập Thống nhất đã mua một nửa lượng gạo basmati của Ấn Độ. Xét về giá trị, mức tăng là 40% lên 3,34 tỷ USD từ 2,38 tỷ USD. [3]
- **Campuchia:** đã xuất khẩu 36.900 tấn gạo xay xát trị giá 28,83 triệu USD sang 34 thị trường trong tháng 01/2023, trong đó EU có thị phần lớn nhất cả về khối lượng và giá trị, lần lượt ở mức 48,2% và 46,6%, theo báo cáo mới nhất của Liên đoàn Lúa gạo Campuchia (CRF). Tuy nhiên, xuất khẩu gạo đã giảm lần lượt 30,4% và 19,3% so với tháng 1 năm 2022 về khối lượng và giá trị, do xuất khẩu sang Trung Quốc đại lục và Hồng Kông giảm hơn một nửa. Gạo xuất khẩu của Campuchia đã đến 20 quốc gia ở EU (17.795 tấn; 13,44 triệu USD), Trung Quốc đại lục và Hồng Kông (15.045 tấn; 11,77 triệu USD), Malaysia và Singapore ở ASEAN (1.871 tấn; 1,09 triệu USD) và Gabon, Mỹ, Canada, Úc, New Zealand, Nga và Ả Rập Saudi (2.189 tấn; 2,53 triệu USD). Theo chủng loại, gạo thơm “Angkor Malys” cao cấp chiếm thị phần lớn nhất với 22.810 tấn, tiếp theo là gạo thơm Sen Kra'op (SKO) (9.358 tấn), gạo trắng (1.721 tấn), gạo đỏ (1.867 tấn) và gạo hữu cơ (1.144 tấn). Ngoài ra, quốc gia này đã xuất khẩu 252.714 tấn lúa trong tháng 1, với giá trị khoảng 62,665-63,675 triệu USD. [4]
- **Pakistan:** Xuất khẩu gạo của Pakistan sang Trung Quốc năm 2022 đã vượt 455 triệu USD với khối lượng hơn một triệu tấn, mức cao kỷ lục của thương mại gạo giữa Trung Quốc và Pakistan. Chính phủ Trung Quốc đang hỗ trợ Pakistan bằng cách thành lập gian hàng ngoại tuyến và trực tuyến và gạo Pakistan đã gia nhập các nền tảng thương mại điện tử ở Trung Quốc, do đó, doanh số bán hàng dự kiến sẽ tăng hơn nữa. Gạo Pakistan đang trở nên phổ biến ở thị trường Trung Quốc do hương vị và chất lượng tốt trong khi tổng số doanh nghiệp Pakistan đăng ký với Tổng cục Hải quan Trung Quốc cũng tăng vào năm ngoái và hiện con số này là 62. [5]

Tình hình nhập khẩu

Nguồn: USDA, I/2023

Một số dự báo về diễn biến nhập khẩu

Theo USDA, ước tính nhập khẩu gạo trong niên vụ 2022/2022 đạt khoảng 55,0 triệu tấn, giảm 1,1 triệu tấn so với niên vụ 2021/22. Một số quốc gia giảm nhập khẩu là: Trung Quốc với 655 nghìn tấn, Iraq với 524 nghìn tấn, Senegal với 400 nghìn tấn... Trong khi đó, có các quốc gia tăng nhập khẩu như Ghana với 330 nghìn tấn, Nepal với 275 nghìn tấn, EU với 134 nghìn tấn...

Thông tin nhu cầu/nhập khẩu/dự trữ trong Quý I/2023 của một số quốc gia:

- Iraq:** nhập khẩu gần 90% lượng gạo tiêu thụ trong nước. Nhập khẩu gạo của Iraq cách đây vài năm trung bình là 1,1 triệu đến 1,2 triệu tấn nhưng hiện đã tăng lên gần 2 triệu tấn. Mặc dù sản lượng gạo ở Iraq đã tăng từ 120.000 tấn lên 250.000 trong năm qua, nhưng tiêu thụ gạo trong nước đã tăng từ 1,3 triệu tấn lên 1,7 triệu tấn vào năm 2022. [1]
- Bangladesh:** đã đề nghị tăng 40 USD/tấn gạo để nhập khẩu 250 nghìn tấn gạo đồ từ Ấn Độ trong một thỏa thuận giữa chính phủ với chính phủ. Hai hợp tác xã của Ấn Độ sẽ xuất khẩu 200 nghìn tấn gạo sang Bangladesh, quốc gia này cũng sẽ mua thêm 50 nghìn tấn từ các thương nhân Ấn Độ. Theo thỏa thuận này, giá gạo cao hơn 11% so với mức giá đấu thầu của các thương nhân. Mặc dù nông nghiệp là một trong những ngành quan trọng nhất của Bangladesh, nhưng hàng năm quốc gia này vẫn phải nhập khẩu gạo để bù đắp sự thiếu hụt trong sản lượng. [2]
- Ghana:** đã nhập khẩu 800 nghìn tấn gạo trong năm 2022, với trị giá 560 triệu USD. Quốc gia này đã tiêu thụ khoảng 1,4 triệu tấn gạo trong năm 2022. Theo Bộ Nông nghiệp Ghana, từ năm 2010 tới 2020, quốc gia này phải chi tổng 8 tỷ USD để nhập khẩu gạo. Điều này rầy lên những lo ngại về việc phụ thuộc vào nhập khẩu gạo của các bên liên quan. [3]

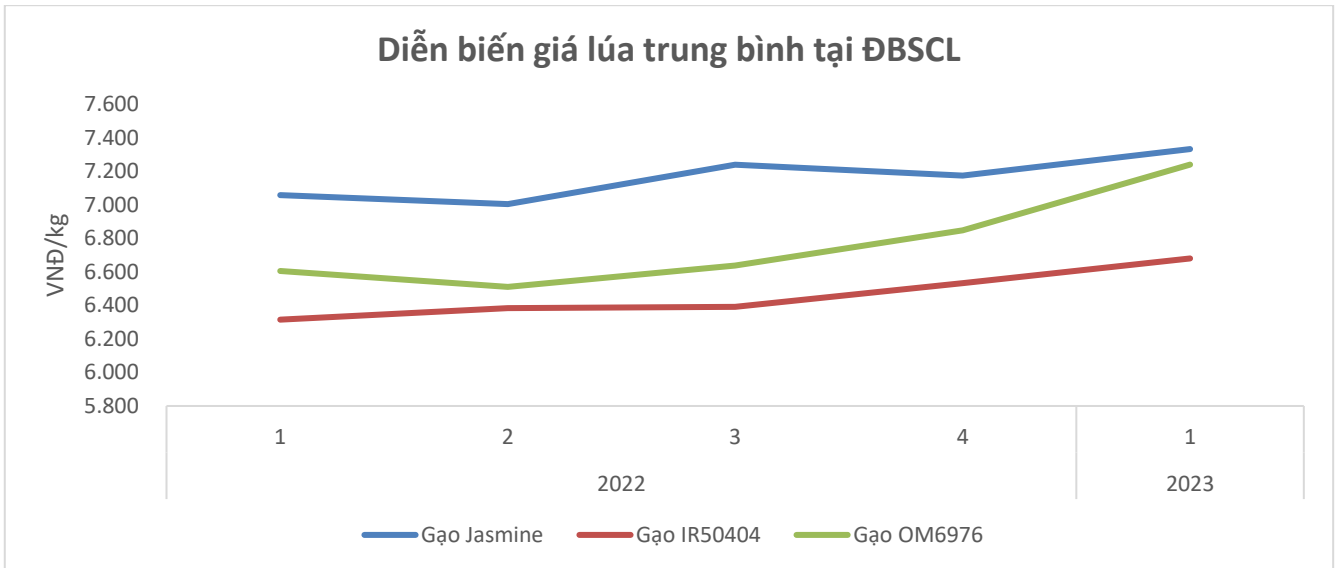

THỊ TRƯỜNG TRONG NƯỚC

Tiêu điểm trong Quý I/2023

- Giá gạo trong Quý I/2023 của Đồng bằng Sông Cửu Long hầu hết có xu hướng tăng lên so với Quý trước
- Tính đến trung tuần tháng Ba, cả nước gieo trồng được 2.922,3 nghìn ha lúa đông xuân, bằng 98,7% cùng kỳ năm trước
- Khối lượng gạo xuất khẩu tháng 3 năm 2023 ước đạt 962 nghìn tấn với giá trị đạt 509 triệu USD.
- Giá gạo xuất khẩu bình quân Quý I/2023 ước đạt 528 USD/tấn, tăng 8,5% so với cùng kỳ năm 2022.

Diễn biến giá gạo Quý I/2023

Nguồn: AGROINFO tổng hợp

Trong Quý I/2023, giá gạo tại VNĐ bằng Sông Cửu Long đạt trung bình khoảng 7.084 VNĐ/kg, tăng 233 VNĐ/kg so với Quý trước, tương đương 3,4%. So với cùng kỳ năm ngoái, giá đã tăng 424 VNĐ/kg, tương đương 6,4%.

Thay đổi cụ thể của một số loại gạo tiêu biểu như sau:

Về gạo Jasmine, giá trung bình đạt 7.332 VNĐ/kg, tăng 159 VNĐ/kg, tương đương 2,2% so với Quý trước. So với cùng kỳ năm 2022, giá gạo Jasmine đã tăng 274 VNĐ, tương đương 3,9%.

Về gạo IR50404 (khô), giá trung bình đạt 6.680 VNĐ/kg, tăng 148 VNĐ/kg, tương đương 2,3% so với Quý trước. So với cùng kỳ năm 2022, giá gạo IR50404 đã tăng 365 VNĐ, tương đương 5,8%.

Về gạo OM6976 (khô), giá trung bình đạt 7.239 VNĐ/kg, tăng 391 VNĐ/kg, tương đương 5,7% so với Quý trước. So với cùng kỳ năm 2022, giá gạo OM6976 đã tăng 634 VNĐ, tương đương 9,6%.

Tình hình sản xuất

Lúa đông xuân

Theo Tổng cục Thống kê, tính đến trung tuần tháng Ba, cả nước gieo trồng được 2.922,3 nghìn ha lúa đông xuân, bằng 98,7% cùng kỳ năm trước. Trong đó: Các địa phương phía Bắc đạt 1.042,9 nghìn ha, bằng 99,1%; các địa phương phía Nam đạt 1.879,4 nghìn ha, bằng 98,4%, riêng vùng đồng bằng sông Cửu Long đạt 1.478,7 nghìn ha, bằng 98,1%. Diện tích gieo cấy lúa đông xuân giảm chủ yếu do chuyển đổi mục đích sử dụng đất sang đất phi nông nghiệp như xây dựng cụm công nghiệp hoặc xây dựng đường cao tốc, chuyển sang trồng hoa màu và cây ăn quả cho giá trị kinh tế cao hơn hoặc chuyển sang nuôi trồng thủy sản. Một số địa phương có diện tích giảm nhiều là: Sóc Trăng giảm 7,7 nghìn ha, Bạc Liêu giảm 5 nghìn ha, Kiên Giang giảm 2,9 nghìn ha.

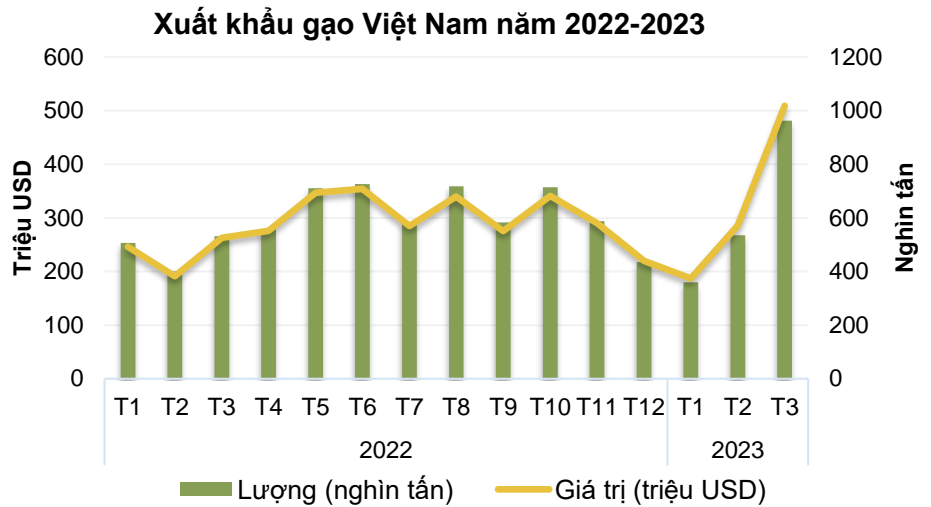
Tại các địa phương phía Bắc, nhiều địa phương đã hoàn thành chăm sóc lúa đợt 1 và đang tiến hành chăm sóc lúa đợt 2, lượng nước tưới được cung cấp đầy đủ và kịp thời. Hiện nay, cây lúa đang sinh trưởng và phát triển tốt. Tại các địa phương phía Nam, vùng Đồng bằng sông Cửu Long đã cho thu hoạch 792,4 nghìn ha, chiếm 53,6% diện tích gieo cấy và bằng 101,9% cùng kỳ năm trước, năng suất ước đạt 71,2 tạ/ha, tăng 0,4 tạ/ha so với vụ đông xuân năm trước; sản lượng ước đạt 10,5 triệu tấn, giảm 145,4 nghìn tấn do diện tích gieo trồng giảm 28,1 nghìn ha.

Lúa mùa

Đến giữa tháng Ba, vùng Đồng bằng sông Cửu Long đã hoàn tất công tác thu hoạch lúa vụ mùa 2022-2023. Diện tích gieo trồng lúa mùa của toàn vùng đạt 177,9 nghìn ha, tăng 6,7 nghìn ha so với vụ mùa năm trước. Vụ mùa năm nay, vùng Đồng bằng sông Cửu Long tập trung vào gieo trồng lúa chất lượng cao canh tác theo hình thức hữu cơ như hệ thống canh tác tôm - lúa với các giống lúa thơm như ST24, ST25, BLR 413, đài thơm 8, giống 1 bụi đỏ, giống RVT và OM2517... Năng suất lúa mùa toàn vùng đạt 51,4 tạ/ha, giảm 0,1 tạ/ha so với vụ mùa trước; sản lượng đạt 914 nghìn tấn, tăng 32,8 nghìn tấn do diện tích gieo cấy tăng.

Tình hình xuất khẩu

Khối lượng gạo xuất khẩu tháng 3 năm 2023 ước đạt 962 nghìn tấn với giá trị đạt 509 triệu USD, đưa tổng khối lượng và giá trị xuất khẩu gạo quý I/2023 đạt lần lượt 1,86 triệu tấn và 982 triệu USD, tăng 29,2% về khối lượng và tăng 40,3% về giá trị so với cùng kỳ năm 2022.

Nguồn: Tổng cục Hải Quan

Giá gạo xuất khẩu bình quân Quý I/2023 ước đạt 528 USD/tấn, tăng 8,5% so với cùng kỳ năm 2022.

Trong 2 tháng đầu năm 2023, Philippin là thị trường tiêu thụ gạo lớn nhất của Việt Nam với 43,3% thị phần. Xuất khẩu gạo sang thị trường này đạt 402,0 nghìn tấn và 204,7 triệu USD, giảm 25,0% về khối lượng và 17,8% về giá trị so với cùng kỳ năm 2022. Thị trường có giá trị xuất khẩu gạo tăng mạnh nhất là Indonesia (tăng 304 lần). Ngược lại, thị trường có giá trị xuất khẩu gạo giảm mạnh nhất là Gana (giảm 73,5%).

Tổng hợp các tin đáng chú ý khác trong Quý

Năm 2022 đánh dấu bước phát triển mới của ngành hàng lúa gạo Việt Nam khi gạo mang thương hiệu riêng 'Cơm Việt Nam Rice' được xuất khẩu sang châu Âu và bày bán tại siêu thị hàng đầu nước Pháp; gạo thương hiệu A An chính thức được xuất khẩu sang Nhật Bản... Cùng đó, gạo xuất khẩu của Việt Nam cũng thâm nhập ngày càng sâu hơn vào các khu vực thị trường chất lượng với giá bán cao. [1]

Theo nhận định của nhiều doanh nghiệp chế biến và xuất khẩu gạo Việt Nam, nhu cầu về gạo trên thế giới hiện đang rất lớn và sẽ còn tăng trong thời gian tới. Nguyên nhân một phần là do hạn hán ảnh hưởng nặng nề đến sản xuất nông nghiệp của nhiều quốc gia khiến họ phải nhập khẩu gạo để dự trữ. Trong khi đó, tại khu vực đồng bằng sông Cửu Long, vừa lúa của cả nước, vẫn duy trì được năng suất và sản lượng lúa ổn định, tạo ra nguồn gạo dồi dào phục vụ xuất khẩu. Giá gạo trong quý I/2023 cũng được dự báo sẽ tiếp tục đà tăng nhờ vào nhu cầu nhập khẩu gạo tăng cao từ một số quốc gia. [1]

Ngoài các thị trường truyền thống trọng điểm của năm 2022 như Philippines, Trung Quốc, Bờ Biển Ngà..., thì gạo Việt Nam còn nhiều cơ hội để đẩy mạnh xuất khẩu sang các thị trường tiềm năng khác trong năm 2023, nhất là khi tận dụng lợi thế từ các Hiệp định thương mại tự do như: Hiệp định Thương mại tự do Việt Nam-EU (EVFTA), Hiệp định Đối tác Kinh tế toàn diện

khu vực (RCEP), Hiệp định Đối tác toàn diện và tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP)... Mỗi năm Việt Nam sản xuất từ 43 triệu đến 44 triệu tấn lúa, tương đương 22 triệu đến 23 triệu tấn gạo. Trong bối cảnh lạm phát và bất ổn về kinh tế tại nhiều quốc gia trên thế giới, Việt Nam là một trong số ít các nước vẫn giữ được đà tăng trưởng xuất khẩu gạo. Thời gian tới, các doanh nghiệp chế biến và xuất khẩu gạo cần đặc biệt quan tâm đến thị trường Trung Quốc, nhất là trong điều kiện Trung Quốc đã có nhiều thay đổi lớn về các yêu cầu nhập khẩu, từ kiểm dịch thực vật, quy định đóng gói, nhãn mác, truy xuất nguồn gốc, mã số vùng trồng... Hiện có 22 doanh nghiệp Việt Nam được cấp phép xuất khẩu gạo vào Trung Quốc. Việt Nam cũng đang kiến nghị Trung Quốc bổ sung thêm nhà máy được cấp phép xuất khẩu gạo tẻ, gạo thơm, gạo nếp. Ngoài Trung Quốc, EU và Anh cũng là hai thị trường quan trọng và có tiềm năng lớn cho nên các doanh nghiệp xuất khẩu cần có sự liên kết chặt chẽ với các đơn vị thu mua, chế biến để đáp ứng các chứng nhận, tiêu chuẩn kỹ thuật, chất lượng sản phẩm nhằm nâng cao giá trị xuất khẩu gạo. [1]

UBND TP Cần Thơ vừa ban hành Kế hoạch số 247/KH-UBND, ngày 29-12-2022 về tái cơ cấu ngành lúa gạo TP Cần Thơ giai đoạn 2022-2025, tầm nhìn năm 2030. Mục tiêu cụ thể là đảm bảo giữ diện tích đất trồng lúa đến năm 2025 là 76.225ha và đến năm 2030 là 74.319ha. Tỷ lệ diện tích gieo trồng sử dụng hạt giống xác nhận trên 90%; sử dụng giống chất lượng cao trên 80%. Phân đầu tỷ lệ cơ giới hóa trong sản xuất lúa đạt bình quân 90%. Tỷ lệ diện tích gieo trồng có liên kết sản xuất - tiêu thụ trên 30%. Lợi nhuận cho người trồng lúa trên 30%. Giảm phát thải khí nhà kính trong sản xuất lúa 5%. Tổng kinh phí dự kiến thực hiện kế hoạch tái cơ cấu ngành lúa gạo giai đoạn 2022-2025, tầm nhìn 2030 là 75,3 tỉ đồng. Trong đó, vốn đề xuất ngân sách thành phố trên 49,5 tỉ đồng, còn lại là vốn đối ứng của doanh nghiệp và nông dân. [2]

Gạo ngon nhất thế giới ST25 sẽ được trồng quy mô trên diện tích lớn với gần 100ha ở huyện miền núi Tu Mơ Rông, tỉnh Kon Tum. Huyện Tu Mơ Rông đang hỗ trợ giống lúa gạo ST25 cho người dân địa phương để tổ chức trồng trên quy mô lớn. Huyện cũng sẽ kết nối với doanh nghiệp sẵn sàng bao tiêu sản phẩm. Như vậy, sau một thời gian thử nghiệm giống lúa gạo này, thổ nhưỡng, khí hậu trong lành, nguyên sơ của huyện Tu Mơ Rông đã phù hợp để lúa sinh trưởng và phát triển tốt, hạn chế được sâu bệnh hại. Điều đặc biệt của thổ nhưỡng huyện Tu Mơ Rông là các cánh đồng lúa màu mỡ, người dân bản địa trồng theo phương thức tự nhiên, ít sử dụng thuốc bảo vệ thực vật để trừ sâu bệnh hại. Vì thế, thổ nhưỡng, chất đất "sạch" giúp giống lúa ST25 phát triển nhanh, năng suất, chất lượng gạo đạt tiêu chuẩn hơn. [3]

Bộ Tài chính vừa ban hành Thông tư số 02/2023/TT-BTC sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 18/2016/TT-BTC hướng dẫn thực hiện Nghị định số 35/2015/NĐ-CP của Chính phủ về quản lý, sử dụng đất trồng lúa. Theo đó, Thông tư 02/2023/TT-BTC sửa đổi, bổ sung quy định về sử dụng kinh phí hỗ trợ bảo vệ, phát triển đất trồng lúa như sau: Ủy ban nhân dân các cấp sử dụng kinh phí do cơ quan, tổ chức, hộ gia đình, cá nhân được nhà nước giao đất, cho thuê đất để sử dụng vào mục đích phi nông nghiệp từ đất chuyên trồng lúa nước nộp và nguồn kinh phí hỗ trợ theo quy định tại khoản 2 Điều 7 Nghị định số 35/2015/NĐ-CP của Chính phủ về quản lý, sử dụng đất trồng lúa để thực hiện bảo vệ, phát triển đất trồng lúa. [4]

Theo Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn, xuất khẩu gạo không chỉ giảm về sản lượng, giá gạo xuất khẩu của Việt Nam cũng quay đầu và thấp hơn so với hàng Thái Lan 50 USD một tấn. Nguyên nhân là do nhu cầu tiêu thụ trên thế giới giảm. Trong khi đó lượng tồn kho ở nhiều nước còn cao. Báo cáo tháng 1 của Bộ Nông nghiệp Mỹ (USDA) dự báo, nhu cầu gạo năm nay chỉ đạt khoảng 54,4 triệu tấn, giảm 4% so với kỷ lục năm ngoái và lần đầu tiên giảm kể từ năm 2019. [5]

Mặc dù tình hình thế giới dự báo khá khó khăn, theo các doanh nghiệp Việt, cuối quý I/2023, xuất khẩu gạo của Việt Nam sẽ khởi sắc trở lại khi nguồn cung của thị trường dồi dào. Trong khi đó, Thái Lan - đối thủ cạnh tranh của Việt Nam - đang chịu sức ép về giá khi đồng baht tăng làm giảm lợi nhuận của các nhà phân phối ở nước ngoài. Do đó, nhiều đối tác có thể tìm nguồn hàng mới từ Việt Nam để tối ưu lợi nhuận. Hiện, gạo Việt có nhiều lợi thế về chất lượng và giá ở thị trường Mỹ, EU và Trung Quốc. [5]

Thương nhân Trung Quốc tăng mua gạo khi các doanh nghiệp miền Tây mở cửa hoạt động trở lại sau thời gian nghỉ Tết Nguyên Đán góp phần làm nóng thị trường lúa gạo miền Tây. Trung Quốc tăng mua gạo và cả mặt hàng nếp là dấu hiệu cho thấy thị trường 1,4 tỷ dân đang đầu cơ tích trữ lương thực, khi mà có nhiều dự báo hạn hán sẽ tiếp tục làm ảnh hưởng nguồn cung lương thực toàn cầu trong năm 2023. [6]

Trong những năm vừa qua, nhờ có hệ thống cống kèp kín tiểu vùng trên địa bàn xã Thạnh Phú, huyện Cái Nước (tỉnh Cà Mau) nên các hộ gia đình ở đây áp dụng mô hình một vụ lúa trên đất nuôi tôm mang lại hiệu quả kinh tế cao. Điển hình là một vụ lúa kết hợp với nuôi tôm càng xanh vào thời điểm nước ngọt và một vụ thả tôm sú vào vụ mùa nước mặn. Có những hộ cho thu nhập gần 200 triệu đồng/ha/năm. [7]

Thạch Thành là huyện miền núi tỉnh Thanh Hóa có lúa nếp cái hạt cau là giống cổ truyền. Giống nếp này khi chín, vỏ hạt màu cau khô, khi xát ra hạt gạo tròn, trắng đục, cho cơm dẻo với hương thơm đặc trưng. Trước thực trạng nguồn giống lúa quý bị thoái hóa, có nguy cơ cao bị mất nguồn gen nên Trường Đại học Hồng Đức đã phối hợp với huyện Thạch Thành thực hiện phục tráng giống lúa nếp hạt cau gieo cấy tại xã Thạch Bình và Thạch Đồng. Sau nhiều năm triển khai các biện pháp khoa học thực hiện phục tráng, đã thu được giống lúa hạt cau nguyên chủng. Đến nay, huyện Thạch Thành đã phát triển được 145,4 ha lúa nếp hạt cau với năng suất đạt 55 tạ/ha. Nhiều nhất là xã Thạch Đồng 81 ha và xã Thạch Bình 64,4 ha. Phần lớn sản phẩm nếp hạt cau được người dân, HTX ký hợp đồng liên kết bao tiêu sản phẩm với các doanh nghiệp kinh doanh nhà hàng, khách sạn như Mùng Thanh, Dạ Lan, Công ty TNHH Xuất nhập khẩu Lan Hương... giúp đảm bảo đầu ra cho sản phẩm. [8]

Vụ xuân năm 2023, huyện Hoằng Hóa tỉnh Thanh Hóa gieo trồng 9.020 ha cây trồng trong đó, có 6.090 ha lúa. Theo lịch thời vụ, bắt đầu từ ngày 4-2 (tức ngày 14-1 Âm lịch) ngay sau tiết lập xuân, địa phương sẽ tiến hành cấy lúa chiêm xuân. [9]

Theo Sở NN&PTNT tỉnh Hậu Giang, hiện toàn tỉnh có 303 ha đất sản xuất lúa đạt chứng nhận chất lượng theo tiêu chuẩn VietGAP và GlobalGAP; trong đó có 285 ha đạt chuẩn VietGAP và 45 ha đạt chuẩn GlobalGAP. Ngoài ra, hiện toàn tỉnh còn có 2.044 ha đất lúa được nông dân canh tác theo quy trình sản xuất tốt hoặc tương đương nằm trong vùng nguyên liệu lúa chất

lượng cao của tỉnh. Mặt khác, hầu hết diện tích lúa trên địa bàn tỉnh đều được bà con áp dụng mô hình canh tác “3 giảm 3 tăng”, “1 phải 5 giảm”,... từ đó góp phần làm giảm chi phí sản xuất đầu vào, tăng phẩm chất sản phẩm nên tạo điều kiện thuận lợi trong việc liên kết bao tiêu đầu ra. [10]

Lần đầu tiên gạo hữu cơ Quảng Trị chính thức được thị trường châu Âu cho nhập khẩu, với lô đầu tiên 15 tấn. Đây được xem là bước ngoặt mới của ngành nông nghiệp tỉnh Quảng Trị. 15 tấn gạo hữu cơ Quảng Trị trong lô hàng đầu tiên này sẽ được chuyển đến cảng Đà Nẵng và xuất khẩu vào giữa tháng 2 tới với giá 1.800 USD/tấn. Số gạo này sẽ được phân phối tại các nước Đức, Cộng hòa Czech, Thụy Điển, Pháp. Sau lô hàng 15 tấn trên, nếu được thị trường chấp nhận, dự kiến mỗi tháng sẽ có khoảng 30-50 tấn gạo hữu cơ Quảng Trị xuất khẩu sang Châu Âu. [11]

Thông tin từ UBND tỉnh Trà Vinh, năm 2023, tỉnh có kế hoạch chuyển đổi 1.565,9ha đất trồng lúa sang các cây trồng khác hoặc kết hợp nuôi thủy sản; trong đó, trên 852ha trồng cây hàng năm, trên 412ha trồng cây lâu năm và 301ha trồng lúa kết hợp nuôi thủy sản. Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Trà Vinh cho biết, năm 2022, tỉnh Trà Vinh chuyển đổi trên 3.148ha đất trồng lúa sang các loại cây trồng khác và nuôi thủy sản; tăng 2,35 lần so với Kế hoạch của UBND tỉnh Trà Vinh. Như vậy, từ năm 2014 đến nay, toàn tỉnh đã chuyển đổi 22.165ha đất trồng lúa sang trồng cây hàng năm 13.324ha, cây lâu năm 5.421ha, chuyên nuôi thủy sản hoặc trồng lúa kết hợp nuôi thủy sản 3.420ha. Hầu hết các diện tích chuyển đổi đều cho hiệu quả tăng nhiều lần so với trồng lúa trước đó. [12]

Bản tin được tổng hợp từ các nguồn:

Mục diễn biến giá quốc tế: Reuters

Mục sản xuất và xuất khẩu toàn cầu: Bộ Nông nghiệp Hoa Kỳ (USDA)

Mục giá cả trong nước: Cộng tác viên địa phương của Trung tâm Thông tin PTNNNT

Mục tình hình sản xuất và dịch bệnh: Báo cáo thống kê của Tổng cục Thống kê và Bộ Nông nghiệp và PTNT, và cộng tác viên địa phương của Trung tâm Thông tin PTNNNT

Mục tình hình xuất khẩu trong nước: Tổng cục Hải Quan Việt Nam

Nguồn tham khảo thông tin sản xuất thế giới:

[1]: <https://vneconomy.vn/khung-hoang-nganh-gao-thai-lan-dong-ruong-ngay-cang-nhieu-gao-viet-nam.htm>

[2]: <https://www.phnompenhpost.com/business/agriculture-ministry-rice-federation-initiate-mill-contracts-farmers>

[3]: <https://brownfieldagnews.com/news/cotton-rice-production-see-year-to-year-declines/>

[4]: <https://www.thestkittsnevisobserver.com/the-rice-crop-in-cuba-fails-providing-less-than-30-of-domestic-consumption/>

[5]: <https://www.capitalfm.co.ke/business/2023/01/kalro-develops-climate-smart-rice-variety-to-boost-production/>

[6]: <https://bnews.vn/indonesia-dat-muc-tieu-san-xuat-54-5-trieu-tan-gao-trong-nam-2023/277904.html>

[7]: <https://www.thedailystar.net/business/economy/news/usda-revises-bangladeshs-rice-production-forecast-3233121>

[8]: https://www.inform.kz/en/kazakhstan-collects-480-thou-tons-of-rice-in-2022-agriculture-ministry_a4032696

Nguồn tham khảo thông tin xuất khẩu thế giới:

[1]: <https://www.thailand-business-news.com/markets/commodities/96126-thailand-sets-rice-export-target-at-7-5-million-tons-for-2023>

[2]: <https://english.news.cn/asiapacific/20230208/ce7bdb202dbc4da294e093cfcad6c4fe/c.html>

[3]: <https://krishijagran.com/commodity-news/basmati-exports-increase-as-iran-saudi-arabia-uae-account-for-50-of-indias-total-shipments/>

[4]: <https://www.phnompenhpost.com/business/jan-milled-rice-exports-plunge-304-china-slowdown-crf>

[5]: http://en.ce.cn/Insight/202302/17/t20230217_38398949.shtml

Nguồn tham khảo thông tin nhu cầu/nhập khẩu thế giới:

[1]: <https://www.farmprogress.com/rice/iraq-buys-88-000-metric-tons-of-u-s-rice>

[2]: <https://thenewsmill.com/2023/02/rice-diplomacy-between-india-bangladesh-and-myanmar/>

[3]: <https://www.ghanaweb.com/GhanaHomePage/business/Rice-import-bill-hits-GH-6-8-billion-1710410>

Nguồn tham khảo thông tin đáng chú ý khác:

- [1]: <https://nhandan.vn/co-hoi-rong-mo-cho-xuat-khau-gao-post733298.html>
- [2]: <https://baocantho.com.vn/huy-dong-va-bo-tri-75-3-ti-dong-thuc-hien-tai-co-cau-nganh-lua-gao-a155290.html>
- [3]: <https://laodong.vn/ban-doc/gao-ngon-nhat-the-gioi-st25-duoc-trong-tren-dat-tu-mo-rong-kon-tum-1136787.lido>
- [4]: <https://baochinhphu.vn/quy-dinh-moi-ve-su-dung-kinh-phi-ho-tro-bao-ve-phat-trien-dat-trong-lua-102230111144224534.htm>
- [5]: <https://vnexpress.net/xuat-khau-gao-giam-manh-thang-dau-nam-4567219.html>
- [6]: <https://markettimes.vn/thuong-nhan-trung-quoc-lam-nong-thi-truong-lua-gao-phien-dau-tuan-15834.html>
- [7]: <https://baophapluat.vn/ket-hop-lua-tom-nong-dan-ca-mau-thu-lai-gan-200-trieu-dongnam-post465937.html>
- [8]: <https://baothanhhoa.vn/kinh-te/phat-trien-lua-nep-dac-san/178257.htm>
- [9]: <https://baothanhhoa.vn/kinh-te/huyen-hoang-hoa-phan-dau-gieo-cay-6-090-ha-lua-vu-chiem-xuan/178303.htm>
- [10]: <https://www.baohaugiang.com.vn/nong-nghiep-nong-thon/hau-giang-co-303ha-dat-san-xuat-lua-dat-chuan-vietgap-va-globalgap-119576.html>
- [11]: <https://tuoitre.vn/lan-dau-tien-gao-huu-co-quang-tri-xuat-qua-thi-truong-chau-au-2023021311001918.htm>
- [12]: <https://www.baotravinhs.vn/kinh-te/nam-2023-chuyen-doi-tren-1-500ha-dat-trong-lua-26644.html>

Báo cáo được thực hiện bởi **AGRO@NFO**

VIỆN CHÍNH SÁCH VÀ CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP NÔNG THÔN

TRUNG TÂM THÔNG TIN PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP NÔNG THÔN

Địa chỉ: 16 Thụy Khuê, Tây Hồ, Hà Nội

Email: info@agro.gov.vn

Website: www.agro.gov.vn